

**TOBB Ekonomi ve Teknoloji
Üniversitesi**
Bilgisayar Mühendisliği Bölümü
BİL 361 – Bilgisayar Mimarisi ve Organizasyonu

1 Aralık 2023
2023 – 2024 Öğretim Yılı
Güz Dönemi
Ödev 2

[100 puan] gem5 Önbellek Tasarımı

Bu ödevde gem5 simülatörünü kullanarak farklı karmaşıklıklarda önbellek tasarımları yapacaksınız.

gem5 simülatörü (<https://www.gem5.org>), sistem seviyesi mimarisi ve işlemci mikro mimarisi de dahil olmak üzere bilgisayar sistem mimarisi araştırmaları için modüler bir platformdur. Gem5, açık yönetim modeline sahip topluluk tarafından yönetilen bir projedir.

gem5 Kurulumu

Ödevde başlamadan önce gem5 simülatörünü bilgisayarınıza kurmalısınız. Ödevinizde [COMMIT] commit hashli versiyonu kurmanız gerekiyor.

Not: Windows kullanıyorsanız Ubuntu WSL2 üzerine Ubuntu 22.04 distrosu kurarak ya da VirtualBox (<https://www.virtualbox.org>) ile, macOS kullanıyorsanız yine VirtualBox ya da Docker (<https://www.docker.com>) gibi bir program üzerinde x86 Ubuntu 22.04 sanal makine kullanmanız ve ubuntu için olan adımları takip etmeniz gerekmektedir.

Biz Windows kurulumları için WSL2 + Ubuntu 22.04, macOS kurulumları için Docker kullanmanızı öneriyoruz. Ek olarak Ubuntu'ya ilk girdiğinizde paketlerin son versiyonlarını aldığınızdan emin olmak için **sudo apt-get update** komutunu çalıştırmanızda fayda var.

Kütüphaneyi build etmek için gerekli araçları aşağıdaki gibi yükleyin:

```
sudo apt install build-essential
sudo apt install git
sudo apt install gcc g++
sudo apt install m4
sudo apt install scons
sudo apt install zlib1g
sudo apt install zlib1g-dev
sudo apt install python3-dev
```

gem5 kütüphanesini GitHub'dan klonlayın ve 6835f0665744bba3d56921c9406ee97e841b60a0 commit versiyonuna getirin (gem5 23.0.1.0 versiyonu):

(clone atmak yerine <https://github.com/gem5/gem5/archive/refs/tags/v23.0.1.0.zip> adresinden de indirebilirsiniz)

```
git clone https://github.com/gem5/gem5
cd gem5
git checkout 6835f0665744bba3d56921c9406ee97e841b60a0
python3 -m pip install -r requirements.txt
```

Kütüphaneyi elde ettikten sonra gem5 simülatörünü aşağıdaki gibi X86 buyruk kümesi mimarisi için build edin:

```
cd gem5
scons build/X86/gem5.opt -j1
```

Bu şekilde, gem5 simülatörü (gem5.opt) gem5/build/X86 dosya yolunda oluşmuş oldu. Burada daha hızlı build etmek için -j1 argümanında "1" yerine daha fazla iş parçacığı (thread) atayabilirsiniz. Maksimum atayabileceğiniz iş parçacığı sayısını, terminalde **nproc** komutu ile öğrenebilirsiniz.

Ek olarak ödevinize önbelleklerinizi CoreMark başarımlı ölçüm programı ile test etmenizi bekliyoruz. Bunu da aşağıdaki komutlarla derleyebilirsiniz:

```
git clone https://github.com/eembc/coremark
cd coremark
make compile PORT_DIR=linux
```

Bundan sonra ödev kapsamında kendi dosyalarınızı eklemek, eklediğiniz dosyalarla bir sistem oluşturmak ve bu sistem üzerinde program yürütebilmek için **Learning gem5 Tutorial: HelloObject** kısmı ile başlayan dokümanı takip edin. Ödevin ilgili sorusunda tüm dosya/sınıf/parametre/istatistik isimleri ve eklenmesi gereken alt klasörler belirtilecektir.

Genel Notlar:

- Simülatöre her yeni dosya eklediğinizde ya da değişiklik yaptığınızda "**scons** build/X86/gem5.opt -j1" ile tekrardan build almanız lazım.
- Simülasyon yaparken işlemci tipi olarak **TimingSimpleCPU** kullanın.
- Simülasyon yaparken **System Call Emulation** modu kullanın.
- Simülasyon istatistiklerini alırken **maxinsts** limitini 10 milyon olarak belirleyin.
- Simülasyon istatistiklerini alırken **CoreMark** kullanın.

Kaynaklar

Learning gem5 Tutorial

https://www.gem5.org/documentation/learning_gem5/introduction

gem5 Bootcamp Playlist

https://www.youtube.com/watch?v=orASbQ02pDw&list=PL_hVbFs_loVSaSDPr1RJXP5RRFWjBMq_q3

Learning gem5 Tutorial: Building gem5 (Kurulum)

https://www.gem5.org/documentation/learning_gem5/part1/building

Learning gem5 Tutorial: Simple Config (Simülasyon Nasıl Yapılır?)

https://www.gem5.org/documentation/learning_gem5/part1/simple_config

Learning gem5 Tutorial: HelloObject (Simülatöre Yeni Tasarım Nasıl Eklenir?)

https://www.gem5.org/documentation/learning_gem5/part2/helloobject

Learning gem5 Tutorial: SimpleCache (Simülatöre Örnek Önbellek Eklenmesi)

https://www.gem5.org/documentation/learning_gem5/part2/simplecache

a) [50 Puan] Doğrudan Eşlemeli Önbellek Tasarımı

Simülatöre sınıf ismi "**DogrudanOnbellek**" olan bir gem5 simülasyon objesi (-ing, SimObject) ekleyiniz.

Simülatörün Python dosyası aşağıdaki parametrelere sahip olmalıdır.

gecikme (Param.Cycles): Bulunma durumunda yanıtın kaç çevrimde verileceğini belirtir.
boyut (Param.MemorySize): Önbelleğin toplam boyutunu bayt cinsinden belirtir.
yazpolitika (Param.String): Aşağıdaki yazma politikalarından hangisinin kullanılacağını belirtir:

- **YAZVEAYIR:** Yaz ve yerini ayır politikası kullanılır.
- **YAZVEAYIRMA:** Yaz ve yerini ayırma politikası kullanılır.

Ek olarak tasarladığınız gem5 simülasyon objesi aşağıdaki istatistikleri tutmalıdır (**Learning gem5 Tutorial: SimpleCache** içerisinde bunları nasıl tutabileceğinizle ilgili kaynak mevcut):

bulmaSayisi: Yapılan isteklerin kaçının önbellekte bulunduğunu sayar.

iskaSayisi: Yapılan isteklerin kaçının önbellekte bulunmadığını sayar.

Simülasyon sistemini oluşturduğunuz configuration dosyasına **SistemDogrudan.py** adını verin ve genel notlarda belirttiğimiz kurallara uygun şekilde istatistikleri alın ve stats_dogrudanonbellek.txt ismiyle kayıt edin.

Dosyaların ekleneceği yol: gem5/src/mem/cache

C++ Dosya isimleri: dogrudanonbellek.hh, dogrudanonbellek.cc

Python Dosya ismi: DogrudanOnbellek.py

Not: Learning gem5 Tutorial: HelloObject ve SimpleCache içerisinde bu dosyaları simülatöre eklemenizle ilgili yardımcı kaynaklar ve örnek SConscript'ler var.

b) [50 Puan] Kümeli Eşlemeli Önbellek Tasarımı

Simülatöre sınıf ismi "**KumeliOnbellek**" olan bir gem5 simülasyon objesi (-ing, SimObject) ekleyiniz. Simülatörün Python dosyası aşağıdaki parametrelere sahip olmalıdır.

gecikme (Param.Cycles): Bulunma durumunda yanıtın kaç çevrimde verileceğini belirtir.

boyut (Param.MemorySize): Önbelleğin toplam boyutunu bayt cinsinden belirtir.

yol (Param.Int): Önbelleğin kaç yollu olacağını belirtir.

cikarpolitika (Param.String): Aşağıdaki çıkarma politikalarından hangisinin kullanılacağını belirtir:

- **EUZK:** En uzun süredir kullanılmayana çıkar.
- **RASTGELE:** Rastgele bir yol çıkar.

yazpolitika (Param.String): Aşağıdaki yazma politikalarından hangisinin kullanılacağını belirtir:

- **YAZVEAYIR:** Yaz ve yerini ayır politikası kullanılır.
- **YAZVEAYIRMA:** Yaz ve yerini ayırma politikası kullanılır.

Ek olarak tasarladığınız gem5 simülasyon objesi aşağıdaki istatistikleri tutmalıdır:

bulmaSayisi: Yapılan isteklerin kaçının önbellekte bulunduğunu sayar.

iskaSayisi: Yapılan isteklerin kaçının önbellekte bulunmadığını sayar.

Simülasyon sistemini oluşturduğunuz configuration dosyasına **SistemKumeli.py** adını verin ve genel notlarda belirttiğimiz kurallara uygun şekilde istatistikleri alın ve stats_kumelionbellek.txt ismiyle kayıt edin.

Dosyaların ekleneceği yol: gem5/src/mem/cache

C++ Dosya isimleri: kumelionbellek.hh, kumelionbellek.cc

Python Dosya ismi: KumeliOnbellek.py

Not: Learning gem5 Tutorial: HelloObject ve SimpleCache içerisinde bu dosyaları simülatöre eklemenizle ilgili yardımcı kaynaklar ve örnek SConscript'ler var.

Ödev Gönderimi ve Formatı

Ödevinizde işlemci tasarımı için yazdığınız C++ ile Python kodlarınızı ve elde ettiğiniz örnek istatistikleri uzak platformuna **sıkıştırmadan** yükleyeceksiniz.

Gönderilecek Dosyalar (Bunlardan başka dosya değerlendirilmeyecek)

dogrudanonbellek.hh
dogrudanonbellek.cc
DogrudanOnbellek.py
SistemDogrudan.py
stats_dogrudsononbellek.txt
kumelionbellek.cc
kumelionbellek.hh
KumeliOnbellek.py
SistemKumeli.py
stats_kumelionbellek.txt

Son Teslim Tarihi: 17 Aralık 2023, 23:59